

Raad van State, afdeling administratie.

A R R E S T

-----

nr. 25.113 van 7 maart 1985
in de zaak nr. A. 26.029/VII-3354.

Verzoekende partijen :

1. Emmanuel de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE,
2. Odette de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE,
3. Geneviève de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE (overleden),

Rechtsgeding hervat door :

1. Charles DE JONGHE d'ARDOYE,
2. Jean DE JONGHE d'ARDOYE,
3. Claudine DE JONGHE d'ARDOYE,
4. Chantal DE JONGHE d'ARDOYE,
5. Thérèse DE JONGHE d'ARDOYE,
6. François DE JONGHE d'ARDOYE,

die woonplaats kiezen bij
advocaat Frédéric VELDEKENS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Dageraadstraat 18

Tegenpartij :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van de
Nederlandse Gemeenschap, thans de Vlaamse Gemeenschap,
vertegenwoordigd door de Vlaamse Executieve,
vertegenwoordigd door bestuurssecretaris VAN MULDER.

DE RAAD VAN STATE, VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift ingediend op 29 februari
1980 namens Emmanuel de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE en
consorten, door hun raadsman, advocaat F. VELDEKENS, om de
vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 12 december
1979, houdende rangschikking als landschap, overeenkomstig de
bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van
monumenten en landschappen, van het domein van Marnix en van de
Dronkenmansweg te Overijse;

Gelet op het uittreksel uit een overlijdensakte uit de registers van de burgerlijke stand van de stad Halle, waaruit blijkt dat Geneviève de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE, overleden is op 1 oktober 1984;

Gelet op het verzoekschrift van 6 december 1984 waarbij de rechthebbenden van Geneviève de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE het geding hervatten;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag over de zaak opgemaakt door auditeur HUBREGTSEN;

Gelet op de beschikking van 17 mei 1984, die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de tegenpartij;

Gelet op de beschikking van 22 januari 1985, waarvan aan partijen op 29 januari 1985 kennis is gegeven en waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 februari 1985;

Gehoord het verslag van staatsraad VERSCHOOTEN;

Gehoord de opmerkingen van advocaat VELDEKENS, die verschijnt voor de verzoekende partijen en van bestuurssecretaris VAN MULDER, die verschijnt voor de tegenpartij;

Gehoord het gelijkkluidend advies van auditeur HUBREGTSEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen samengevat worden :

1.1. Verzoekers zijn eigenaars of onverdeelde eigenaars van een aantal percelen gelegen te Overijse, aan of ten zuiden van de Dronkenmansweg; welke ongeveer twee derden van het domein van Marnix, - in zijn geheel meer dan 318 ha groot, waarvan circa 125 ha landbouwgrond en circa 150 ha bos - vormen.

1.2. In een naschrift van een brief van 24 mei 1975 verzocht de h. Sylvain HABER, lid van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (K.C.M.L.), de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg (R.M.L.Z.) dringend een onderzoek in te stellen naar de wenselijkheid tot rangschikking als landschap van een "strook bos langs de Dronkenmansdreef, op 100 à 200 m. diepte (ter bescherming Koninklijke Wandeling)" te Overijse.

Namens de v.z.w. Liga van de Vrienden van het Zoniënwoud, richtte de voorzitter van die vereniging, graaf P. DE JONGHE d'ARDOYE, bij schrijven van 1 juli 1975 een nagenoeg analoog verzoek aan de Koninklijke Commissie, waarbij tevens benadrukt werd dat een klassering van de weg zou verhinderen dat bij eventuele verkaveling van het domein van Marnix, deze verkaveling de boorden van de weg zou omvatten.

1.3. De rangschikking van de Dronkenmansweg werd op de vergadering van 9 oktober 1975 van de K.C.M.L. in volgende bewoordingen voorgesteld door de R.M.L.Z. :

"DUISBURG + OVERIJSE - Klasseringsvoorstel Dronkenmans-
" weg.

" Initiatief : graaf de JONGHE d'ARDOOIE (liga van de vrien-
" den van het Zoniënwoud).

" verslag C. DE MAEGD.

" De eigendommen gelegen ten noorden van de Dronkenmans-
" weg t.t.z. het Kapucijnenbos (percelen Tervuren, sectie H, nrs.
" 13, 12, 11, 10, 4, 8, 7) en het Zoniënwoud (perceel Duisburg,
" Sectie D, nr. 8) werden geklasseerd bij koninklijk besluit van
" 2 december 1959, NC/162/Bt.

" Het doel van huidige aanvraag om klassering is het K.B. van
" 1959 aan te vullen door het behouden in zijn oorspronkelijke
" staat van een prachtige oude landelijke weg.

" De verbodsbepalingen zouden o.m. moeten bevatten de gebruikelijke beperkingen en specifiek :

- " 1. het verbod de weg te verharderen door asfaltering of aanbrengen van om het even welke moderne bekleding.
  - " Enkele toegelaten verbetering; aanbrengen van steenslag en aarde in de diepste karsporen;
  - " 2. het verbod van het verkeer voor de voertuigen. De weg zou moeten voorzien worden van barenen waardoor uitsluitend voetgangers, fietsers en ruiters zouden toegelaten worden.
  - " Daar deze weg gemeen is tussen de gemeenten Tervuren en Duisburg eensdeels en Overijse anderdeels, zou dit verbod in overleg tussen deze drie gemeenten toegepast worden.
  - " 3. in geval van verkaveling van het eigendom de MARNIX, op Overijse, het verbod de Dronkenmansweg te gebruiken om de nieuwe wijken te bedienen en het behouden van een 100 m of tenminste 50 m brede beboste zone "non aedificandi" langs en ten zuiden.
- " voorgesteld advies :
" Bescherming als landschap".

De K.C.M.L. sprak zich op 30 oktober 1975 als volgt uit over dit voorstel :

" Duisburg-Overijse : Dronkenmansweg.
" Het voorstel moet uitgebreid worden tot het nog niet verkavelde en waardevol deel van het eigendom van graaf de Marnix. Een nieuwe afbakening is te maken en voor te leggen".

1.4. Op 5 februari 1976 werd aan de K.C.M.L. een nieuw voorstel van rangschikking voorgelegd, als volgt luidend :

" 4.22.66 bis. : OVERIJSE : klasseringsvoorstel Dronkenmansweg en domein Marnix.
" Initiatief : Vrienden van het Zoniënwood + KCML.
" Verslaggever : C. DE MAEGD, afbakening R. DENEEF en P. VAN den BREMT.
" Op 30.X.1975 besliste de KCML in vergadering het voorstel van de Vrienden van het Zoniënwood uit te breiden tot het domein Marnix.
" De gevraagde afbakening gebeurde deels ter plaatse, deels op basis van de eigendomstoestand. Tien eigenaars zijn in de voorgestelde afbakening begrepen.
" Voorgesteld advies : Wettelijke bescherming als landschap.
" Strenge beperkingen".

Dezelfde dag bracht de K.C.M.L. advies uit in de zin als voorgesteld.

1.5. Bij nota van 6 oktober 1977 verzocht de administrateur-generaal van de Rijksdienst voor monumenten- en landschapszorg (R.M.L.Z.) de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden zijn akkoord te willen verlenen tot het inzetten van de procedure tot rangschikking van het domein van Marnix en de Dronkenmansweg. Deze nota werd door de minister voor akkoord ondertekend.

Op 28 oktober 1977 werd het rangschikkingsvoorstel bij ter post aangetekende brieven betekend aan het bestuur van Waters en Bossen, het bestuur van de Stedebouw, de gouverneur van de provincie Brabant, het college van burgemeester en schepenen van Overijse en aan o.m. verzoekers in onderhavige zaak.

Tegen dit rangschikkingsvoorstel werden noch door het college van burgemeester en schepenen van Overijse, noch door de bestendige deputatie van Brabant bezwaren geformuleerd.

Op 26 december 1977 richtten verzoekers een bezwaarschrift aan de R.M.L.Z. In essentie zijn die bezwaren de volgende :

- het domein van Marnix heeft geen historische, esthetische of wetenschappelijke waarde die de beschermingsmaatregel rechtvaardigt;
- de eigendomsbeperkingen beletten de normale exploitatie en onderhoud van de $\pm$ 125 ha landbouwgrond;
- het jachtverbod zal schade veroorzaken aan teelten en bossen;
- een verantwoorde exploitatie van de bossen wordt onmogelijk gemaakt;
- het verbod om enige nieuwe constructie of gebouw op te richten heeft een minderwaarde tot gevolg.

1.6. Het bestuur van de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening deelde op 21 februari 1977 mede "dat uit planologisch oogpunt geen bezwaren zijn tegen het voorstel tot rangschikking als landschap van het domein van Marnix en de Dronkenmansweg, behalve voor de gedeelten gelegen in het woonuitbreidingsgebied en in het ontginningsgebied (zie plan).

1.9. De K.C.M.L. behandelde de zaak op haar zitting van 21 september 1978 en verleende volgend advies :

- " 1. Gelet op de motivatie an de initiatiefnemers, de v.z.w "Liga
 " van de vrienden van het Zoniënwoud", en op het advies van
 " de RMLZ d.d. 9.10.1975, waarbij de KCML zich aansluit :
 " - dat de omgeving van de Dronkenmansweg in zijn
 " oorspronkelijke staat dient behouden omwille van zijn
 " typisch karakter van oude landelijke weg;
 " - dat het Domein van Marnix integrerend deel uitmaakt van
 " het beschermde Zoniënwoud (KB 2.12.1959), waarbij de
 " redenen van de bescherming van het Zoniënwoud evengoed
 " van toepassing zijn op het Domein van Marnix.
- " 2. Gelet op het verslag beëindigd onderzoek van de RMLZ d.d.
 " 24.8.1978 (Zie bijlage), waarbij de KCML zich aansluit,
 " 1° is de K.C.M.L. van mening dat het landschap gevormd
 " door het Domein van Marnix en de Dronkenmansweg
 " dient gerangschikt te worden bij Koninklijk Besluit om
 " reden van de esthetische en wetenschappelijke waarde; het
 " betrokken gebied omvat namelijk :
 " - in het noorden een deel dat fysisch aansluit bij het
 " Zoniënwoud (gerangschikt bij KB 2.12.1959);
 " - ten zuiden hiervan het Kasteelpark;
 " - in het zuiden het geografisch en geomorfologisch belang-
 " rijk bronnengebied van de Nellebeek, een zijriviertje van
 " de Yse;
- " 2° na inzage van de bezwaarschriften, ingediend n.a.v. de
 " betekening d.d. 28.10.1977, stelt de KCML voor :
 " a) de drie percelen, toebehorende aan de heer
 " J. VAN HOOFF, uit de afbakening te laten, daar deze
 " liggen langs de grotendeels bebouwde Spithertlaan, een
 " uitstulping vormen op de perimeter van het te rang-
 " schikken gebied, en gelegen zijn in een niet vervallen
 " verkaveling (2753, 27E3, 27U3);
 " b) de zone uit de afbakening te laten die op het gewest-
 " plan is ingelijfd bij een ontginningsgebied (140, 14P,
 " 14S, deel 14U);
 " c) geen gevolg te geven aan de vraag van Graaf
 " J. de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE tot het
 " bouwen van twee woningen aan weerskanten van de
 " ingangsweg van het kasteel, daar deze zouden schaden
 " aan het esthetisch aspect van het kasteelpark;
 " d) geen gevolg te geven aan het verzoek van mevr.
 " Ch. DE JONGHE d'ARDOYE-de MARNIX de SAINTE
 " ALDEGONDE tot het bouwen van drie woonhuizen langs
 " de Ketelheidestraat, daar dit het esthetisch aspect van
 " het landschap schade zou berokkenen. Wat de overige
 " opmerkingen betreft sluit de K.C.M.L. zich aan bij de
 " opmerkingen en voorstellen terzake van de RMLZ.

Het "Bosgebied"-statuut van het noordelijk deel biedt onvoldoende waarborgen voor het behoud en de realisatie van de ekologische waarde. Enkel het "reservegebied voor de woonwijken" en "het ontginningsgebied" met een aansluitend stuk landbouwgrond in het zuiden zijn te schrappen bij de definitieve klassering".

1.7. Op 15 juni 1978 liet verzoekers raadsman aan de R.M.L.Z. geworden :

- een alternatief voorstel van de op te leggen beperkingen;
- een bestemmingsplan voor nieuwe woningen, op te richten op de percelen die eigendom zijn van de onverdeeldheid, en op de percelen toebehorende aan eerste respectievelijk derde verzoeker.

1.8. Inspecteur DENEFF van de R.M.L.Z. bracht op 24 augustus 1978 verslag uit over de uitgebrachte adviezen en bezwaren. Na de bezwaren voor het merendeel als ongegrond te hebben verworpen besloot inspecteur DENEFF als volgt :

- "1° Aan de afbakening zouden twee correcties moeten worden
" aangebracht, waardoor volgende gedeelten uit de rangschikking
" worden gelicht :
" - de percelen van de heer J. VAN HOOFF (zie 5);
" - de zone in het gewestplan bestemd voor ontginning en een
" strook aangrenzende landbouwgrond.
- "2° de KCML moet zich uitspreken over het al dan niet toeken-
" nen van de bouwplaatsen die in de bezwaarschriften (4), (6)
" en (8) worden gevraagd.
- "3° Aan de erfdienstbaarheden zouden volgende wijzigingen worden
" aangebracht :
" - Aan bepaling 8 wordt toegevoegd : "Electrische afsluitingen
" ten behoeve van de landbouwexploitatie vallen niet onder
" bovenstaande bepaling en de plaatsing ervan is aan geen
" enkele beperking onderworpen".
" - Aan bepaling 11 wordt toegevoegd : "de bestrijding van
" onkruiden bij middel van chemische verdelgingsmiddelen op
" percelen die voor de landbouw gebruikt worden valt niet
" onder bovenstaande bepaling".
" - Aan bepaling 12 kan worden toegevoegd : "het graven van
" nieuwe afwateringsgrachten kan door de Minister of zijn
" gemachtigde worden toegelaten".
" - Aan bepaling 17 kan worden toegevoegd : "Het lawaai ver-
" oorzaakt door de jacht valt niet onder bovenstaande bepa-
" ling"."

- " e) Wat betreft de opmerkingen van Graaf
 " G. VAN DER STRAETEN-PONTHOZ sluit de KCML zich
 " aan bij de opmerkingen en voorstellen van de RMLZ.
 " f) inzake de onverdeeldheid de MARNIX de SAINTE
 " ALDEGONDE het ontwerp bestemmingsplan houdende
 " bouw van 17 woningen ongunstig te adviseren, daar dit
 " een nefaste ingreep zou betekenen op het esthetisch
 " aspekt van het landschap.
 " 3° de KCML sluit zich tevens aan bij de wijziging van de
 " erfdienstbaarheden zoals voorgesteld door de RMLZ, en dit
 " teneinde in te gaan op een aantal der ingediende be-
 " zwaren.
- " ADVIES :
 " Het domein van Marnix en de Dronkenmansweg, beide te
 " Overijse, bij Koninklijk besluit te beschermen als land-
 " schap".

Ingevolge een nieuw voorstel van de eigenaars nopens het toelaten van zeven bouwplaatsen binnen het gerangschikte domein, bracht de K.C.M.L. op 18 januari 1979 nog een aanvullend advies uit :

- " De K.C.M.L. neemt kennis van het gewijzigd voorstel van de
 " onverdeeldheid de MARNIX de SAINTE ALDEGONDE, houdende de
 " inplanting van zeven bouwplaatsen i.p.v. 16 binnen de perimeter
 " van het voor rangschikking als landschap voorgedragen gebied.
 " De K.C.M.L. is echter van mening zich niet te moeten lenen
 " tot het adviseren van bouwaanvragen voor zover deze niet via de
 " daartoe voorziene procedure worden voorgelegd.
 " Er bestaat dan ook geen enkele reden om het eerder, betref-
 " fende voormeld dossier beëindigd onderzoek, verleend advies te
 " wijzigen (cf. notulen 21.09.1978, 5.9. (137))".

1.10. Daarop werd op 12 december 1979 het bestreden rangschikkingsbesluit genomen. Het werd bij wijze van uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 4 maart 1980 en bij aangetekende brieven van 3 januari 1980 o.m. aan verzoekers in onderhavig geding, betekend.

1.11. Het rangschikkingsbesluit werd op 31 juli 1980 overgeschreven op het kantoor van bewaring van hypotheeken te Brussel, 4e Kanton. Het verzoekschrift tot nietigverklaring werd op 4 september 1984 vermeld op de rand der overschrijving.

2. Overwegende dat de tegenpartij bij wijze van exceptie aanvoert dat het belang dat de verzoekers bij onderhavig annulatieberoep kunnen doen gelden niet zeker en actueel is, minstens dat dit belang slechts beperkt is; dat de argumenten van de tegenpartij in hoofdzaak de volgende zijn :

1° de onroerende goederen die het voorwerp uitmaken van het rangschikkingsbesluit hebben ingevolge het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse de bestemming van bosgebied, natuurgebied, parkgebied en agrarisch gebied; "in de mate dat de voorschriften verbonden aan deze bestemmingen even streng of strenger zijn dan de bij K.B. van 12 december 1979 opgelegde erfdiensbaarheden, hebben verzoekers geen "zeker en actueel" belang". Verzoekers bezwaren zijn immers vooral ingegeven door de vrees dat de bescherming als landschap bepaalde bouwplannen in gevaar zou brengen of onmogelijk maken. In de mate evenwel dat deze bouwplannen zich situeren in een zone die ingevolge het gewestplan een bestemming heeft gekregen als bosgebied, natuurgebied of parkgebied, vloeit het bouwverbod echter voort uit de voorschriften van het gewestplan, zodat een vernietiging van het beschermingsbesluit van 12 december 1979 het verzoekers toch niet zal toelaten hun bouwplannen te verwezenlijken.

2° Aangenomen dat de verbodsbepalingen inzake bouwen welke gelden voor de agrarische gebieden minder streng zijn dan de verbodsbepalingen van het bestreden beschermingsbesluit en "indien hieruit zou besloten worden dat de verzoekers hierdoor toch een zeker en actueel belang hebben, dan dient dit belang beperkt te worden tot die delen van het beschermd landschap welke gesitueerd zijn in het door het gewestplan als agrarisch aangeduid gebied".

Overwegende dat uit de grafische voorschriften van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse blijkt dat het domein Marnix werd bestemd tot bosgebied, wat het noordelijk gedeelte betreft, tot natuurgebied, wat het zuidelijk gedeelte betreft, tot parkgebied, wat betreft twee enclaves gelegen in het natuurgebied en tot agrarisch

gebied in het noord-oostelijk, zuid-westelijk en zuid-oostelijk gedeelte van het domein; dat de bepalingen van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen in voornoemde gebieden bouwbeperkingen opleggen, gaande tot een kwasi absoluut bouwverbod in de natuurgebieden;

Overwegende dat de beperkingen die voortvloeien uit het bestreden rangschikkingsbesluit verder reiken dan diegene welke uit de planologische voorschriften resulteren; dat deze laatste immers uitsluitend die werken en handelingen betreffen als bedoeld bij artikel 44, § 1, 1° tot 6°, van de stedenbouwwet van 29 maart 1962, daar waar een aantal verbodsbepalingen van het rangschikkingsbesluit, meer bepaald deze vermeld sub 13 tot 17, betrekking hebben op handelingen die van rechtstreekse invloed zijn op de flora en/of de fauna van het landschap of welke van die aard zijn dat ze de rust en de stilte in het landschap verstoren, bepalingen die een ruimere draagwijdte hebben dan de loutere voorschriften van stedenbouwkundige aard; dat trouwens het belang dat verzoekers hebben om het rangschikkingsbesluit te zien vernietigen zich niet beperkt tot de mogelijkheid om in het domein te kunnen bouwen, maar ook om op de economisch meest rendabele wijze hun landbouwbedrijven en bossen te kunnen exploiteren hetgeen door de verbodsbepalingen van het bestreden besluit, aan zekere beperkingen - hoe gering die ook moge zijn - onderworpen wordt;

Overwegende, tenslotte, dat in de regel een landschap gerangschikt wordt omdat het als geheel een wetenschappelijke, historische of esthetische waarde vertegenwoordigt; dat een rangschikkingsbesluit niet kan opgedeeld worden in zoveel afzonderlijke rangschikkingen als er percelen of groepen percelen zijn die elk aan een bepaalde eigenaar toebehoren of in zoveel delen als er afzonderlijke bestemmingsgebieden zijn, zonder daardoor aan de wetenschappelijke, historische of esthetische motieven zelf, die aan de basis van de rangschikking van het geheel liggen, te raken; dat hieruit volgt dat een rangschikkingsbesluit onsplitsbaar is en dat de gebeurlijke vernietiging ervan zich uitstrekt tot alle onderdelen;

3. Ten gronde.

3.1. Overwegende dat verzoekers in hun vijfde middel in essentie aanvoeren dat het bestreden besluit in zijn artikel 1 de betrokken goederen beschermt als landschap "om reden van de esthetische en natuurwetenschappelijke waarde", daar waar terzake die "esthetische en natuurwetenschappelijke waarde niet wettelijk gerechtvaardigd zijn, noch de behartiging van het nationaal belang gezien zij op geen gerechtvaardigd element berusten"; dat zij in dit verband in de memorie van wederantwoord doen gelden :

"... dat het advies van KCML d.d. 21.9.78 enerzijds verwijst "naar de motivatie van de initiatiefnemers de vzw "Liga van de "vrienden van het Zoniënwood", die beperkt was tot de Dronkenmanspad (en niet heel het domein van Marnix; zie adm. doss. "stuk 2), en anderzijds berust, wat de uitbreiding tot heel het "domein Marnix betreft, op de motivatie dat dit domein integre-rend deel uitmaakt van het beschermde Zoniënwood;
" Dat in die omstandigheden geen enkele grond opgegeven "wordt voor het gedeelte van het domein dat niet als bos uitge-rust is; ... dat voor de bescherming van deze andere gedeelten, "buiten het bos zelf (kasteelpark, groentenhof, weiden, velden, "bronnengebied van de Nellebeek) geen enkele motivatie of grond "gegeven wordt; dat bijgevolg minstens voor deze gedeelten "aanleiding tot vernietiging van bedoeld beschermingsbesluit "bestaat";

Overwegende dat artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, en dat van overeenkomstige toepassing is op het rangschikken van landschappen, bepaalt dat vooraleer de Koning overgaat tot de definitieve rangschikking, het rangschikkingsvoorstel "voor met redenen omkleed advies" aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen wordt overgemaakt;

Overwegende dat het wettelijk voorgeschreven advies waarover sprake in hogervermeld artikel 1 een substantiële vormver-eiste is waarvan de naleving de Raad van State in de mogelijkheid moet stellen de hem wettelijk toekomende controle op het werkelijk bestaan en de rechtmatigheid van de motieven, waarop een rang-schikkingsbesluit berust, uit te oefenen; dat derhalve in dit advies met voldoende duidelijkheid moeten worden aangegeven of tenminste met voldoende duidelijkheid uit dat advies moet kunnen worden afge-leid welke preciese elementen van historische, esthetische of wetenschappelijke waarde de commissie in aanmerking genomen heeft om, het behoud, in het nationaal belang, van een bepaald goed te

Overwegende dat het advies dat de K.C.M.L. op 21 september 1978 uitbracht verwijst naar "de motivatie van de initiatiefnemers, de v.z.w. "Liga van de Vrienden van het Zoniënwood" en (naar) het advies van de R.M.L.Z. d.d. 9 oktober 1975, waarbij de K.C.M.L. zich aansluit";

Overwegende dat deze verwijzing geen voor bestreden rangschikking wettelijk motief kan uitmaken aangezien het initiatief van de v.z.w. "Liga van de Vrienden van het Zoniënwood" en het verslag d.d. 9 oktober 1975 van de R.M.L.Z. enkel de bescherming van de Dronkenmansweg als oogmerk hadden, ten einde het landelijk karakter van die weg, waarvan gevreesd kon worden dat hij zouden worden geasfalteerd, te vrijwaren en ten einde de rust en de stilte in het reeds beschermde Zoniënwood te verzekeren; dat het domein van Marnix alleen ter sprake kwam om in het geval het zou verkaveld worden een verbod te zien instellen de Dronkenmansweg te gebruiken om de nieuwe wijken te bedienen en om een zone non aedificandi van 50 à 100 m. ten zuiden van bedoelde weg tot stand te zien komen; dat het advies van 21 september 1978 er zich voor het overige toe beperkt vast te stellen dat het landschap gevormd door het domein van Marnix en de Dronkenmansdreef dient te worden gerangschikt om reden van de esthetische en wetenschappelijke waarde, namelijk omdat het gebied omvat :

- " - in het noorden een deel dat fysisch aansluit bij het "Zoniën-
" woud (gerangschikt bij K.B. 2.12.1959);
- " - ten zuiden hiervan het Kasteelpark;
- " - in het zuiden het geografisch en geomorfologisch belangrijk
" bronnengebied van de Nellebeek, en zijriviertje van de Yse";

dat uit die vaststellingen op geen enkele wijze blijkt welke de concrete historische, esthetische en wetenschappelijke elementen en gegevens zijn die, wegens het nationaal belang ervan, het behoud van het betrokken landschap kunnen motiveren; dat het middel derhalve gegrond is;

3.2. Overwegende dat de overige aangevoerde middelen, indien ze gegrond mochten bevonden worden, niet van aard zijn de vernietiging van het bestreden besluit te verruimen; dat het onderzoek van die middelen zich dan ook niet opdringt;

4. Prejudicieel geschil :

Overwegende dat verzoekers o.m. ook nog doen gelden dat het decreet van 13 juli 1972, dat de rechtsgrond van het bestreden besluit vormt, ongrondwettig is "doordat het een gebied betreedt dat enkel bij de wet kan worden geregeld"; dat hiervan uitgaande verzoekers vragen dat de opgeworpen ongrondwettigheid, in toepassing van de artikelen 18 en 38 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, bij wijze van prejudicieel geschil, bij de afdeling bevoegdheidsconflicten van de Raad van State, zou aanhangig gemaakt worden;

Overwegende dat ingevolge het in werking treden op 18 juli 1983 van de wet van 28 juni 1983 houdende de inrichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, dit Hof de bevoegdheid van de afdeling bevoegdheidsconflicten van de Raad van State heeft overgenomen om over de gestelde prejudiciële vraag uitspraak te doen; dat evenwel krachtens artikel 15, § 2, tweede lid, litt. c, van hogervernoemde wet van 28 juni 1983, het rechtscollege dat door de prejudiciële vraag gevat is - terzake de Raad van State - niet gehouden is de vraag aan het Arbitragehof voor te leggen "wanneer het rechtscollege meent dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet noodzakelijk is om uitspraak te doen";

Overwegende dat de verplichting voor de K.C.M.L. om haar advies betreffende een voorstel tot rangschikking met redenen te omkleden, reeds voorkwam in artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931, bepaling die krachtens artikel 6 van die wet van overeenkomstige toepassing is op de rangschikking van landschappen; dat deze wettelijke verplichting in dezelfde bewoordingen door het decreet van 13 juli 1972 is overgenomen geworden; dat hieruit volgt dat in de hypothese dat de decretale wetgever niet bevoegd was om artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931 door een nieuwe bepaling te vervangen, die nieuwe bepaling ab initio als niet bestaande moet worden beschouwd en artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931 steeds van kracht gebleven is; dat ook in deze hypothese de Koninklijke Commissie een met redenen omkleed advies had moeten

geven en de vernietiging wegens gebrek aan motivering zich evenzeer zou opgedrongen hebben; dat hieruit volgt dat het antwoord op de prejudiciële vraag niet noodzakelijk is om uitspraak te doen en derhalve de verwijzing van die vraag naar het Arbitragehof niet geboden is,

BESLUIT :

Artikel 1.

Wordt vernietigd : het koninklijk besluit van 12 december 1979, houdende rangschikking als landschap, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, van het domein van MARNIX en van de Dronkenmansweg te Overijse.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worden op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De inschrijving wordt bevolen, op het kantoor der hypotheeken te Brussel, 4e kanton, van artikel 1 van dit arrest op de kant van de overschrijving van het vernietigd koninklijk besluit van 12 december 1979.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op zevenhonderd vijftig frank, komen ten laste van de Vlaamse Gemeenschap.

De kosten van de in artikel 3 van dit arrest vermelde inschrijving, komen ten laste van de Vlaamse Gemeenschap.

Aldus te Brussel uitgesproken op zeven maart 1900 vijftientig in de openbare terechtzitting van de VIIe kamer van de Raad van State, samengesteld uit kamervoorzitter A. DEPONDT, staatsraden Gh. TACQ en L. VERSCHOOTEN, en griffier S. HEYVAERT.

De griffier,

~~*S. Heyvaert*~~

S. HEYVAERT.

De voorzitter,

A. Depondt

A. DEPONDT.

voor eensluidend verklaard afschrift.
Brussel, 19 maart 1985.
voor de Hoofdgriffier,

J Van Aelst

J. VAN AELST,
Griffier.

Nieerl. n° 1757 ^{over} ~~verplicht op hand~~ ^{van} inschrijving
Leen n° 315 ~~boek 8377 nr 16~~

Leen.	657
Onverz.	
Zand.	40
Samen.	697

Ontvangen: zevenhonderd eenveertig frank.
Brussel, 4^e Kant., da 27 maart 1785
De Hoofdgriffier
Rekening n° 99

[Handwritten signature]

A verser C.C.P.
Te starten P.C.P. 000-2003033-89
80